

Výbor Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Výbor zástupců resortů a institucí

Zápis z jednání VZRI

Den: 9. 6. 2023
Čas: 9:30-12:30
Místo: Rytířská 539/31
Přítomni: dle prezenční listiny

Program jednání

1. Koncepce dětské a dorostové adiktologie v České republice
2. Jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti:
 - I. Kontrola plnění úkolů z předchozího jednání Rady
 - II. Vyhodnocení realizace konceptu struktury zpráv v oblasti závislosti (za r. 2022)
 - III. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2023
 - IV. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2023
 - V. Priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy politiky v oblasti závislosti na rok 2024
 - VI. Změny v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky
 - VII. Pro informaci
 - a) Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislosti Úřadu vlády ČR 2022
 - b) Výsledky výzvy k podání žádostí o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR
 - c) Příloha Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2023-2025
3. Různé

Průběh jednání

Zástupci sekretariátu Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti (dále „sekretariát Rady“) přivítali účastníky a zahájili jednání mj. zaměřené na projednání materiálů před jednáním Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti (dále „Rada“), které se uskuteční dne 27. června od 11:00 hod.

1. Koncepce dětské a dorostové adiktologie v České republice

Prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D. prezentoval materiál „Koncepce dětské a dorostové adiktologie v České republice“ (dále „Koncepce“). Tato Koncepce vychází z výstupů projektu IP-RAS. Ambicí je předložit Koncepti na jednání Rady ke schválení a uložit SNN úkol zpracovat ve spolupráci s dotčenými institucemi implementační plán k jeho převedení do praxe. Samotná Koncepce propojuje aktivity několika resortů. Na závěr prezentace prof. Miovský požádal resorty o součinnost a participaci při tvorbě implementačního plánu Koncepce. Následná diskuze se věnovala možnému problému s financováním při prosazování Koncepce a podpoře ze strany resortů.

2. Jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Zástupci sekretariátu Rady následně představili jednotlivé body nadcházejícího jednání Rady.

- I. **Informace o plnění úkolů z předchozího jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti**

Úkoly z jednání Rady ze dne 6. března 2023 jsou splněny nebo se plní.

Bez diskuse.

II. Vyhodnocení realizace konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí (za r. 2022)

Mgr. Chomynová představila Vyhodnocení realizace konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí (za r. 2022). V r. 2021 byl schválen nový koncept struktury zpráv v oblasti závislostí a v témž roce bylo zpracováno 5 tematických zpráv a 1 souhrnná zpráva o závislostech v ČR. Úskalím při zpracovávání zpráv je nedostatečná personální kapacita NMS. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že v r. 2022 budou zpracovány 2 zprávy + souhrnná zpráva. V rámci Poradního výboru pro sběr dat o závislostech bylo diskutováno o možné formě realizace zpráv na další období. Výbor došel k závěru, že je nutné data monitorovat průběžně ve všech oblastech. Nově budou zprávy opět vypracovány ve všech oblastech, ale v omezeném rozsahu. Struktura zpráv zůstane zachována. V následné diskuzi zástupce APAS navrhnul v rámci Poradního výboru pro sběr dat o závislostech otevřít diskuzi ohledně dat, která je při omezení rozsahu zpráv důležité zachovat.

III. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2023

Mgr. Chomynová prezentovala výstupy ze Zprávy o hazardním v České republice 2023. Zpráva zevrubně analyzuje situaci v oblasti hraní hazardních her a jeho dopadů, míru a vzorce hazardního hraní v populaci, výskyt problémového hráčství, zdravotní, sociální a trestněprávní souvislosti problémového hráčství, a v neposlední řadě politiku, strategie, zákonnou regulaci a preventivní a léčebné intervence na národní a místní úrovni.

V rámci diskuze zástupce GŘC poděkoval za zpracování této zprávy a upozornil na chybějící data Celní správy, která nabídnul sdílet s NMS za účelem doplnění do této Zprávy. Také požádal o možnost účastnit se jednání Poradního výboru pro sběr dat o závislostech. Mgr. Chomynová reagovala, že je plánováno revidovat členství v tomto poradním výboru tak, aby byly reflektovány všechny oblasti závislostí. Zástupce NPC uvedl, že není možné vyčíslit společenské náklady na jeden typ trestné činnosti a navrhnul na toto téma vést diskuzi.

IV. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2023

Mgr. Chomynová prezentovala výstupy ze Zprávy o digitálních závislostech v České republice 2023. Zpráva kromě výskytu tohoto fenoménu v populaci shrnuje dostupné informace o zdravotních a sociálních dopadech nadužívání nových technologií. Součástí je základní vymezení pojmů, popis národní strategie a politiky v této oblasti a podrobně jsou prezentována zjištění populačních i dalších výběrových studií, data ze zdravotnické statistiky týkající se léčby i data ze sítě adiktologických služeb pracujících se skupinou klientů s problémy v oblasti nadužívání nových technologií.

Bez diskuse.

V. Priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy politiky v oblasti závislostí na rok 2024

Mgr. Horáčková představila Priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy na r. 2024. Rozpočet ÚV ČR na r. 2024 ve střednědobém výhledu počítá s alokací 292,5 mil. Kč na projekty politiky v oblasti závislostí. Dotační řízení ÚV ČR na r. 2024 bude reagovat na aktuální situaci v zajištění adiktologických služeb a prioritně cílit především na udržení stávající sítě adiktologických služeb, na podporu programů minimalizace rizik spojených s užíváním alkoholu, adiktologických služeb ambulantní léčby a poradenství

poskytujících substituční léčbu, inovativních programů minimalizace rizik spojených s užíváním nelegálních drog a adiktologických služeb minimalizace rizik, včetně mobilních programů, zajišťujících testování na infekční nemoci u lidí užívajících drogy rizikově a služby ambulantní léčby a poradenství poskytující testování na infekční nemoci, diagnostiku a návaznou komplexní péči. Reflektovány budou také dopady krize na Ukrajině.

Zástupkyně MŠMT uvedla, že v rámci prevence rizikového chování bylo alokováno 40 mil. Kč. Dotace jsou směřovány na neziskové organizace, pedagogicko-psychologické programy a na kraje. V rámci akčního plánu bylo požádáno o 10% navyšování programu z důvodu inflace a nárůstu rizikového chování, avšak žádosti nebylo vyhověno. Zástupce APAS upozornil na kritický stav ve výši alokovaných financí na dotační řízení, který vychází ze střednědobého výhledu SR. Poté zdůraznil, že žádost o navýšení rozpočtu na dotace by se měla odvolávat na vládou schválený Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023-2025. Ředitelka OPK reagovala, že hlavní prioritou je udržení stávající sítě služeb a její rozšíření je podmíněno dostatkem finančních prostředků. Zástupce APSS také upozornil na kritickou finanční situaci ve službách. Zástupci APAS a APSS navrhli úpravu materiálu tak, aby popisoval postup při nedostatku finančních prostředků. Do materiálu bude doplněno, že při nedostatku finančních prostředků bude postupováno tak, aby se minimalizovaly dopady na síť adiktologických služeb.

VI. Změny v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky

Mgr. Horáčková představila materiál týkající se změn v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky. V rámci centralizace byly do dotačního řízení ÚV ČR převedeny některé organizace poskytující programy školské primární prevence v adiktologii. Od r. 2020 tedy není možné financovat organizace realizující programy primární prevence rizikového chování souběžně z dotačního řízení MŠMT a ÚV ČR. Předkládaný návrh spočívá v umožnění financovat organizace realizující programy školské primární prevence souběžně z dotačního řízení MŠMT a z ÚV ČR. Zástupkyně MŠMT požádala o doplnění informace o tom, že navrhovaná varianta nepředpokládá převod finančních prostředků mezi rozpočtovými kapitolami ÚV ČR a MŠMT o konkrétní částku, která byla převedena na ÚV ČR v rámci centralizace.

Úskalím je rovněž situace financování příspěvkových organizací, které od r. 2022 nejsou oprávněnými žadateli o dotaci v rámci dotačního řízení ÚV ČR. Podle stanoviska Ministerstva financí ze dne 8. července 2022 mohou přijímat příspěvkové organizace peněžní prostředky ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem. V rámci diskuze bylo zdůrazněno, že situaci financování příspěvkových organizací na realizaci programů politiky v oblasti závislostí, by měly zohlednit jednotlivá ministerstva při vyjednávání zákona o státním rozpočtu.

VII. Materiály předkládané pro informaci:

a) Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislostí Úřadu vlády ČR 2022

Mgr. Horáčková informovala o Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislostí Úřadu vlády ČR 2022, které je každoročně překládáno Petičnímu výboru PS ČR a zdůrazňuje efektivní vynakládání a potřebu navyšování finančních prostředků na dotační řízení. V r. 2022 bylo v rámci dotačního řízení ÚV ČR poskytnuto celkem 291,5 mil. Kč na realizaci 221 projektů politiky v oblasti závislostí. V posledních letech dochází k rozšiřování kapacit adiktologických služeb, což se projevuje postupným nárůstem počtu klientů a zejména vyšší intenzitou práce s klienty. Bylo zdůrazněno, že dochází k efektivnímu vynakládání finančních prostředků a rovněž poukázáno na úspory, které s sebou realizace projektů v dotačním řízení přináší.

b) Výsledky výzvy k podání žádostí o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR

Mgr. Horáčková informovala o Výsledcích výzvy k podání žádostí o dotace v rámci Dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR. V rámci dotačního řízení ÚV ČR v r. 2023 byly rozděleny finanční prostředky ve výši 315 mil. Kč, tj. o 23,5 mil. Kč více než v r. 2022. Navýšení nastalo zejména z důvodu dopadů spojených s migrací ukrajinských uprchlíků na situaci v oblasti závislostí v ČR a v souvislosti se záměrem posílit testování na infekční nemoci alokovanou částkou ve výši 17,5 mil. Kč, která byla rozdělena mezi 38 projektů.

c) Příloha Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023-2025

Ředitelka OPK informovala o aktuálním stavu příprav přílohy Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023-2025 (dále „Akční plán“). Příloha vychází z pěti definovaných priorit Akčního plánu. Každá priorita obsahuje specifické cíle, indikátory jejich plnění a navazující jednotlivé aktivity. V současné době jsou v rámci druhého kola připomínkování vypořádávány poslední obdržení připomínky a materiál bude následně zaslán k finálnímu připomínkování. V případě shody bude materiál dodatečně zaslán na jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí ke schválení.

3. Různé

- a) Ředitelka OPK informovala o vyhlášení veřejné zakázky na Certifikační agenturu s termínem uzavření žádosti do 23. června. Zástupkyně MŠMT informovala o ustanovení pracovní skupiny k certifikačním programům primární prevence, jejímž předmětem bude inovace standardů z r. 2018 a kde budou zohledněny také Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb k primární prevenci. Proces certifikací by měl být realizován v rámci Národního pedagogického institutu.
- b) Proběhla diskuze ohledně příprav zákona o psychomodulačních látkách a návrhu regulovaného trhu s konopím.
- c) Na závěr jednání zástupce GŘC informoval o snaze celní správy vytvořit systém operačního řízení v rámci první pomoci při intoxikaci syntetickými opioidy. Složky celní správy budou disponovat nosním sprejem s účinnou látkou Naloxon a budou při mimořádné události připraveni poskytnout součinnost složkám IZS.

V 12:30 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič v. r.

Dne: 15. 6. 2023